

Sygn. akt V CZ 36/07

POSTANOWIENIE

Dnia 15 maja 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Gerard Bieniek (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (sprawozdawca)

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa R.O.

przeciwko T. Sp. z o.o.

i z powództwa wzajemnego T. Sp. z o.o.

przeciwko R.O.

o zwalczanie nieuczciwej konkurencji i ochronę znaków towarowych,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 maja 2007 r.,

zażalenia strony pozwanej - powódki wzajemnej

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 12 stycznia 2007 r., sygn. akt [...],

**oddala zażalenie i zasądza od pozwanego (powoda wzajemnego)
na rzecz powoda (pozwanego wzajemnego) 360 (trzysta
sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania
zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 12 stycznia 2007 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę pozwanej-powódki wzajemnej „T.” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością o wznowienie postępowania zakończono prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 18 marca 2005 r. oraz wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2004 r.

W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny podał, że pozwana-powódka wzajemna, już po wydaniu wyroku z dnia 18 marca 2005 r., uzyskała świadectwa ochronne na szereg szczegółowo wymienionych oznaczeń cyfrowych, słownych i słowno-graficznych, w związku z czym w skardze o wznowienie powoływała się na podstawie wznowienia z art. 403 § 2 k.p.c. twierdząc, że w ten sposób uzyskała środki dowodowe, z których nie mogła wcześniej skorzystać, a które miały wpływ na wynik sprawy. Wydanie zaś przedmiotowych świadectw ochronnych oznacza, że znaki towarowe mają moc odróżniającą. Gdyby zatem pozwana-powódka wzajemna mogła powołać się na nie w toku prawomocnie zakończono postępowania, prawdopodobnie wyrok Sądu Apelacyjnego miałby inną treść. Strona wnosząca skargę powoływała się przy tym na argument, że środki dowodowe w postaci świadectw ochronnych, pochodzących z daty po wydaniu prawomocnego wyroku, stwierdzają okoliczności faktyczne istniejące przed rozstrzygnięciem sądowym, albowiem prawa ochronne przysługują jej od chwili zgłoszenia do rejestracji znaków towarowych. Zdaniem skarżącej spółki, termin do wniesienia skargi był dochowany, albowiem należy go liczyć od dnia uzyskania środka dowodowego w postaci świadectwa ochronnego. Ponieważ świadectwa te dotyczą pewnej całości jako serii, termin trzymiesięczny należy liczyć od daty uzyskania ostatnich świadectw.

Sąd Apelacyjny nie podzielił stanowiska skarżącej. W ocenie Sądu skarga nie mogła być rozpoznana merytorycznie, skarżący uchybił bowiem terminowi do jej wniesienia. Biorąc pod uwagę datę faktycznego zarejestrowania przez Urząd Patentowy przedmiotowych oznaczeń, świadectwa ochronne — z wyjątkiem tych, których rejestracja nastąpiła 12 lipca 2006 r. — pozwana-powódka wzajemna uzyskała wcześniej niż trzy miesiące przed dniem wniesienia skargi o wznowienie.

Pogląd skarżącej, jakoby termin należało liczyć jednolicie od daty uzyskania ostatecznych świadectw, tj. od 12 lipca 2006 r., jest zdaniem Sądu Apelacyjnego błędny i pozostaje w sprzeczności z art. 407 § 1 k.p.c.

Odnosząc się natomiast do powoływanej przez stronę podstawy wznowienia z art. 403 § 2 k.p.c. Sąd szczegółowo przeanalizował stan sprawy na różnych etapach jej rozpoznania przez sądy poszczególnych instancji oraz treść zapadłych przed nimi rozstrzygnięć. Zauważył, że przyczyną odmowy udzielenia przez Sąd Apelacyjny powódce wzajemnej żądanej przez nią ochrony prawnej, w odniesieniu do znaków towarowych zarejestrowanych na jej rzecz na podstawie przepisów ustawy z dnia 31 stycznia 1985 r. o znakach towarowych (Dz. U. Nr 5, poz. 17 z późn. zm.; dalej: „u.z.t.”), nie była odmowa uznania przysługujących jej praw ochronnych, lecz brak przesłanki z art. 19 u.z.t., konkretnie przejawiający się w braku ich zdolności odróżniającej w rozumieniu art. 4 i 7 u.z.t., co oznaczało, że nie zachodziło ryzyko wprowadzenia w błąd nabywcy co do pochodzenia towaru. W związku z tym Sąd Apelacyjny doszedł do konkluzji, że skarżąca powołuje się na okoliczność uzyskania przez nią praw do innych znaków towarowych niż objęte rozstrzygnięciem pierwszo i drugoinstancyjnym, co nie stanowi późniejszego wykrycia nowych okoliczności lub środków dowodowych, o jakich stanowi art. 403 § 2 k.p.c.

Z kolei niekorzystne dla powódki wzajemnej rozstrzygnięcie sądów obu instancji oraz Sądu Najwyższego w przedmiocie powództwa wzajemnego w zakresie roszczeń opartych na przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 z późn. zm.; dalej: „u.z.n.k.”) wynikało z tego, że nie stwierdzono naruszenia przez powoda-pozwanego wzajemnego art. 3 i 13 u.z.n.k. Powoływanie się w skardze o wznowienie postępowania na fakt, że po wydaniu wyroku powódka uzyskała rejestrację na sporne znaki towarowe oraz złożenie na potwierdzenie tych okoliczności świadectw ochronnych w istocie stanowi zmianę okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie powództwa i tym samym nie może być przyjęte jako „późniejsze wykrycie okoliczności faktycznych i środków dowodowych”, o których mowa w art. 403 § 2 k.p.c. W przepisie tym chodzi bowiem o takie okoliczności, które dotyczą podstawy pozwu, tj. okoliczności faktycznych

uzasadniających przytoczony w pozwie stan faktyczny, czego przedmiotowe świadectwa ochronne nie dotyczą.

W zażaleniu pozwana-powódka wzajemna zarzuciła zaskarżonemu postanowieniu naruszenie następujących przepisów postępowania mające wpływ na wynik sprawy: 1) art. 403 § 2 k.p.c. wobec nietrafnego przyjęcia, że w sprawie nie pojawiły się nowe środki dowodowe mimo złożenia do akt sprawy świadectw ochronnych wskazujących na istnienie jeszcze przed zamknięciem rozprawy okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia; 2) art. 407 k.p.c. wobec przyjęcia, że nie został zachowany trzymiesięczny termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania w stosunku do świadectw ochronnych wydanych przed dniem 12 lipca 2006 r., przy czym „z ostrożności” pełnomocnik procesowy żalącej podnosił, że nawet świadectwa wystawione w dniu 12 lipca 2006 r. wystarczająco uzasadniają podstawę wznowienia.

W zażaleniu podniesiono także zarzuty naruszenia prawa materialnego, w postaci przepisów: 1) art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117 z późn. zm.; dalej: „pr.w.p.”) w zw. z art. 121 pr.w.p., poprzez przyjęcie, że sąd powszechny władny jest odmówić zdolności rozróżniającej pierwotnej i wtórnej znakom towarowym, na które Urząd Patentowy udzielił prawa ochronnego; 2) art. 3, 10 i 13 ust. 1 u.z.n.k. poprzez błędną ich wykładnię i niewłaściwe zastosowanie wobec przyjęcia, że w sprawie o zaniechanie czynów nieuczciwej konkurencji okoliczność uzyskania praw ochronnych na znaki towarowe stanowiące oznaczenia indywidualizujące objęte sporem jest bez znaczenia dla oceny działań naruszydela. Żalący podnosił także sprzeczność ustaleń faktycznych ze zgromadzonym w sprawie materiałem wobec przyjęcia, że świadectwa ochronne na znaki towarowe, załączone do skargi, dotyczą innych oznaczeń indywidualizujących niż te, których skarga dotyczy.

Wskazując na powyższe zarzuty, żalący wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Należy podzielić trafność zarzutu opartego na przepisie art. 403 § 2 k.p.c. Jak słusznie wskazuje żaląca, fakt, że sporne świadectwa ochronne nie stanowią same w sobie środka dowodowego, który może zostać „wykryty” po prawomocnym

zakończeniu postępowania, nie stoi na przeszkodzie wznowieniu postępowania? Przysługiwanie powódce wzajemnej prawa do określonych znaków towarowych jest bowiem okolicznością faktyczną, która stanowi obok „środka dowodowego” równoważną i samodzielną podstawę wznowienia postępowania, a zarazem przedmiotem innej podstawy, w postaci środka dowodowego. Należy zresztą zauważyć, że taki wniosek wynika już z wykładni językowo-logicznej art. 403 § 2 k.p.c., gdzie użyto spójnika „lub”; wystarczające jest zatem wykrycie zarówno tylko nowego środka dowodowego bądź tylko nowej okoliczności faktycznej, jak i środka dowodowego oraz okoliczności faktycznej.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy przychylił się do poglądu wyrażonego w postanowieniu SN z dnia 21 lipca 1982 r., II CO 4/82 (nie publ.), że z uwagi na rozdzielenie kategorii „środka dowodowego” i „okoliczności faktycznej”, jako uzasadniających podstawę wznowienia z art. 403 § 2 k.p.c., samo ustalenie, że środek dowodowy zaistniał po uprawomocnieniu się wyroku w postępowaniu, którego wznowienia się żąda, nie wystarcza do rozstrzygnięcia, że zachodzi podstawa wznowienia, może ją bowiem stanowić okoliczność faktyczna istniejąca jeszcze przed uprawomocnieniem się wyroku w poprzednim postępowaniu. Tym bardziej zatem będzie zasadne żądanie wznowienia na podstawie wspomnianego przepisu, jeżeli okoliczność faktyczna zaistnieje jeszcze przed wydaniem prawomocnego wyroku.

Należy także zwrócić uwagę, że analogiczny problem był już rozważany w orzecznictwie: w postanowieniu z dnia 11 maja 1998 r., I CKN 109/98 (niepubl.) Sąd Najwyższy zajął stanowisko, że jeżeli prawo do znaku towarowego istniało w chwili zamknięcia rozprawy, to okolicznością faktyczną w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. jest prawo z rejestracji znaku towarowego od daty prawidłowego zgłoszenia do rejestracji tego znaku, świadectwo ochronne jest natomiast jedynie wyrazem tej okoliczności.

Nie można natomiast podzielić zarzutu naruszenia art. 407 k.p.c., jakkolwiek nie wszystkie uwagi Sądu Apelacyjnego w tym przedmiocie są trafne. Sąd ten ma rację twierząc, że nie można liczyć terminu „grupowo” w stosunku do wszystkich znaków. Każdy znak towarowy bowiem podlega odrębnemu badaniu, na każdy z nich uzyskiwano świadectwo ochronne w innej dacie i nie ma podstaw do

twierdzenia, że razem stanowią one „komplet” i dopiero uzyskanie świadectwa ochronnego na ostatni z nich stanowi nową okoliczność faktyczną i nowy dowód, stanowiący podstawę do wniesienia skargi o wznowienie postępowania dotyczącej wszystkich znaków. Jeżeli zatem powód uzyskał wcześniej inne świadectwa, to powinien był od razu składać skargę o wznowienie postępowania w tej części, w jakiej dotyczyło ono tego znaku. Termin do wniesienia skargi mógłby zatem zostać zachowany jedynie dla żądania wznowienia postępowania w tej części, w jakiej dotyczyło ono znaków zarejestrowanych najpóźniej, to jest 12 lipca 2006 r. Tylko w tym zakresie można przyznać skarżącemu rację, co jednak nie oznacza uwzględnienia jego zażalenia nawet w części.

Zgodnie z art. 407 § 1 k.p.c. skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia. Jak wskazywał skarżący, o rejestracji znaków strona dowiedziała się w tym samym dniu. Ani z treści skargi o wznowienie postępowania, ani z treści zażalenia nie wynika, aby ta wiedza uzyskana została w innej dacie. Nie ma podstaw zatem do uznania, by początek terminu miał być liczony od innego dnia niż 12 lipca 2006 r. Skargę o wznowienie postępowania wniesiono w dniu 13 października 2006 r., o czym świadczy data stempla biura podawczego Sądu. Tymczasem, jak wynika z art. 112 k.c., termin oznaczony w miesiącach kończy się z upływem dnia, który datą odpowiada początkowemu dniowi terminu. Termin do wniesienia skargi upłynął zatem w dniu 12 października 2006 r. Nawet zatem w stosunku do znaków zarejestrowanych najpóźniej skargę wniesiono po upływie terminu, wobec czego jej odrzucenie było zasadne.

Nie zachodzi w tej sytuacji potrzeba odniesienia się do zarzutu naruszenia przepisów prawa materialnego, tym bardziej, że zarzuty tego rodzaju wykraczają poza zakres postępowania zażaleniowego, które zmierza przecież tylko do oceny zasadności odrzucenia skargi o wznowienie, a nie do rozpoznania istoty sprawy.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.